

51112218 : สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คำสำคัญ : การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม พิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

วิไลวรรณ อยู่ทองจ้อย : การศึกษาหารูปแบบการจัดการคลังโบราณวัตถุทางโบราณคดี พิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศ.สายันต์ ไพโรชาญจิตร. 162 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาปริมาณและประเภทของโบราณวัตถุที่พบจากการขุดค้นแหล่งโบราณคดีกระทรวงพาณิชย์เดิม สำหรับเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดจำแนกโบราณวัตถุประกอบกับการจัดการคลังโบราณวัตถุ 2) นำเสนอรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการจัดการคลังโบราณวัตถุทางโบราณคดี พิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร จากความรู้และการเก็บรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ แนวทางนโยบาย เพื่อนำมาพัฒนาคลังโบราณวัตถุในปัจจุบันให้เกิดประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่าโบราณวัตถุมีปริมาณมากและหลากหลายประเภท โดยสามารถแบ่งออกได้ 7 ประเภท คือ 1) ประเภทเศษภาชนะดินเผา 2) ประเภทประกอบสถาปัตยกรรม 3) ประเภทประติมากรรม 4) ประเภทโลหะ 5) ประเภทกระดูกสัตว์ 6) ประเภทแก้ว 7) ประเภทอื่นๆ เช่น เบ้าหลอมโลหะ ส่วนของปริมาณโบราณวัตถุมีประมาณ 56,070 ชิ้น ส่วนใหญ่เป็นโบราณวัตถุประเภทเศษภาชนะดินเผา ส่วนรูปแบบและแนวทางการจัดการที่เหมาะสมกับคลังโบราณวัตถุทางโบราณคดี พิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ควรเป็นรูปแบบเพื่อการเรียนรู้และการอนุรักษ์ โดยการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) พื้นที่ส่วนการเรียนรู้ เป็นส่วนของการจัดนิทรรศการ จัดแสดงโบราณวัตถุและจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ 2) พื้นที่ส่วนของการอนุรักษ์ เป็นส่วนสำหรับทำการอนุรักษ์และให้ความรู้เรื่องของการอนุรักษ์โบราณวัตถุ 3) พื้นที่ส่วนคลังโบราณวัตถุ (คลังปิด) สำหรับเป็นพื้นที่หรือห้องในการจัดเก็บโบราณวัตถุ

โดยรูปแบบและแนวทางการจัดการคลังโบราณวัตถุข้างต้นเป็นรูปแบบการจัดการที่อยู่บนพื้นฐานของความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางนโยบาย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน พิพิธภัณฑสถานและโบราณวัตถุอย่างแท้จริง

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

51112218 : MAJOR : CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT

KEY WORD : CULTURE RESOURCE MANAGEMENT AT MUSEUM SIAM, BANGKOK

WILAIWAN YOUTHONGCHUI : A STUDY FOR APPROPRIATE STORAGE ROOM FOR ARCHAEOLOGICAL OBJECTS AT MUSEUM SIAM, BANGKOK. THESIS ADVISOR : PROF.SAYAN PRAICHARNJIT. 162 pp.

The main objective of this research is to survey and study amount and category of artifacts in the area of Museum Siam and classification for storage management. The research intends to present a model and guideline of storage room for archaeological objects at Museum Siam, Bangkok. The main question of study is a model and guideline which suitable for this storage room.

Category of Archaeology objects are divided 7 categories. The categories of artifacts are sherd, a part of artifacts, metal, bone, small sculpture, and the others. The databases were used for preparing a suitable plan for the development of storage room for archaeological objects to learning and conservative.

It is proposed that the storage room should comprise 3 sections. The first section is a learning area for exhibition and learning activity. The second section is a conservative area for studying the conservation method while the third is storage room (restrict storage).

This study proposes a management plan is on bases of knowledge which created from information to require of participant and policy of Nation Discovery Museum Institute.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Program of Culture Resource Management Department Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature.....

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถของศาสตราจารย์สายนต์ ไพโรชาญจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยช่วยเหลือเพื่อข้อมูล ให้คำแนะนำปรึกษาและระยะเวลาในการตรวจสอบแก้ไขในทุกขั้นตอน รวมถึงคอยกระตุ้นให้ผู้ศึกษาทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.รัศมี ชูทรงเดช ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์อนันต์ ชูโชติ ผู้อำนวยการสำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาโบราณคดี สาขาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมทุกท่านที่ให้ความรู้ตลอดการศึกษาที่ผ่านมา

ขอบคุณพี่ เพื่อนๆ สำหรับความห่วงใย คอยให้กำลังใจและถามความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

สุดท้ายนี้ กราบขอบพระคุณบุพการีผู้ให้ทุกอย่างแก่ผู้วิจัยและคอยให้กำลังใจ กระตุ้นเตือนให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง